

« Փատրիարքան չօգ. եւայն՝ տուայի
իմացէթ ինթիմասը, րէֆի պարե-
կեանը Ահտիւնէթ գըլընմը տըր »

ԷՎՐՕՊԱ ԻԹԹԻՖԻԿԱՆ ՎԷ ԵՈՒՆԱՆ
ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Փարիսին Տէպա նամ միւթէպէր
ղաղթթաւնաւ օգուսմուշ տուր »

« Շիմտի մէսէլէի Եոննանիյն
հաղգընտա, հէր թարաֆտա պիր
սիւքիւթի ամիգ իճրայի հիւքմ
իթմէքտէ տիր » պուստտն պիր
գայ կիւն էվէլ պիւլաքիս հէրքէս
գուվէլի աղլիյնէսի տէրէնէսինտէ
պու մէսէլէ իյին զիհինյէր եօրուպ
զաննիւթ տաւիրէսինտէ պիր
թաղըմ քէլֆի նէթիճէլէր իսթիւ-
րաւ իյլէմէքտէ, վէ երպապը սի-
եասէթ վէ մուհարրիլէր տաւիր
պու պապտէքի միւլահազաթը գա-
թիյնէլէրինի, զազէթալար վաւր-
թաւը յաւ երպապը միւթալաւնըն
բիյի էնգաթընա վաղ իթմէքտէ ի-
տիլէր, վէլհասըլ տիւնեանըն հէր
թարաֆընտա, հէր նօգթաւնըն
խաւվաւ ուլ ամիւթ, Եոննան մէ-
սէլէսինյէ մէլըուլ իտի, հէր եէր-
տէ պիր բաթթըրա, պիր կիւրիւ-
թիւ տիւր կիտիւթ իտի, հէրքէս
սիւսպիւթաթ ֆիւրուլընգ իտիպը-
թիլիգա հաղգընտա միւլտալէլէյի
էֆըրտա պուլուսմաղտա իտի »
չիմտի իսէ պու հալլէր կէշտի,
կիւեա պիր մօտա իմիլ տէ չիմտի
պարթիլ ոլմուլ կիպի կէշտի, ար-
թըգ հիւ քիմսէ պու մէսէլէսէն
պահա իթմէթ, հէրքէս պիր սիւ-
քիւն ու սիւքիւթիւ թամ ի-
չինտէ, միւլաքէրաթը սուհիւե-
նին ինթաւ իտէնէկի նէթալիճէ
քէմալի չիտաթիլէ ինթիգոր իթ-
մէքտէ տիր » ֆիլվազը միւլաքէ-
րաթը ճարթիւն պիրաղ թէլիսիւր
իթտի իսէ տէ, հէր հալտէ բէք
եաղըն պիր զէմանտէ, զանը ու-
մուսի վէնէ ին նէթիճէլէր օ-
լաւաղը գալիէն մէմուլ տուր »

« Եսնայի միւլաքէրաթտէ սիւ-
ֆէրալի էնէպիյնէ թարաֆըն-
տան իթթիսաղ իտիլէն թէտա-
պիլի սայիպէ, աթը հաղըր մէտէ-
նիյնէթ ինտէ Եոննան հիւքիւթի
նին իրթիքեապ իթտիկի նաղապի
ի աթի պիր ինթանըն միւլթիւ
օլաւաղը նէթալիճի վէլիմէնին
էօնիւլալալալ, էվէլէթ, էվրօպա
տիւլէլի մուլաղաւաւալ մէսէլէյի
հաղըրտէ, Եոննան հիւքիւթի
իյին պիւլիւթ պիր իեթիւք, պիւ-
լիւք պիր խալիւհալիլէ կէօթէր-
տի, պու հիւքիւթի վարթայի
մահվ ու իլմիհալտէն գուրթա-
ւը, Եոննան հիւքիւթի պու
նիլմէթի ուղմանէ գարըն քիպը
ու զուքիւթի իյինտէ իղհարը միւ-
նէթաւարիկէ թէնէզըլի իտէպի-
լէնէք մի տիր »

« Էվրօպա տիւլէլի մուլաղաւաւալ
մէսէլէյի Եոննանիկէն հալլ ու
թէսպիյնէ իթմէք իւղըն, միւլթիւ-
ֆիգան, ինթայի հարէքէթ իտիպ,
Տէվլէթի ալիյնէն Օսմանիյնէ
իլէ միւլաքէրաթը սուհիւեթէն ֆի-
րիյտի քի, պու հալ, սիւսպիւթ
նօգթայի նաղարընտան, աթը հա-
ղըրա մախուս պիր խարիգա աւտ
օլուսապիլի » . . . աճապա չիմտի-
նէ գաւտար էվրօպա տիւլէլի մուլաղ
զամաւը, հալնի մէսէլէտէ իթթի-
ֆաղ իտէպիլիլէր տիր »

Հալպու քի էկէր Եոննան մէսէ-
լէնիտէն տօլաւը, էվրօպա ալէմի

ոհեասէթ ինտէ ինթիւթը Էֆ-
քեար զուհուր իթսէ իտի, հէր
հալտէ պիր մուհարէպէյի ումու-
միյնէնէ մէլտան ալըլաւաղ իտի
քի, պուստտն նէ կիպի ալաղըպը
միւլտհիյնէլի միւլթիւ օլաւաղըն
թէֆէքիւրիւնէ Էրպապըլալ ու
իղհար հալպէ իյլէրիլ, հէր հալ-
տէ Եոննան մէսէլէսինտէ էվրօպա
տէվլէթիլէրինի սուհիւեթէրա-
նէ իթթիֆաղ իթմէք, պիւլթիւն
հիւքէնը, նա գալիլի թէլաֆի պիր
ֆէլաքէթի աղիյնտէն գուրթաւալ »

« Մէսէլէյի Եոննանիկէնտէ, էվ-
րօպա տիւլէլի մուլաղաւաւալ, մէս-
ֆիլ չախսիւեթ նօգթայի նաղարըն-
տան, բէք զիւեալտէ ալալը միւլթէ-
զաւտէտէ պուլուսմաղտա իտիլէր »
մէնաֆիլի միւլթէգալիլէ, եէքտի-
կէրիլի իմիւս իտիւթ իտի, հալ-
պու քի տէվլէթիլէր, եա սուհիւ
ումուսիւթի մուհաֆաղա իթմէք,
վէ եաթօտ պէլէր քիլիլէնէն մահվ
ու միւլգիւհալ օլմաղ շըգըլարըն-
տան պիրիլի իլթիւթալ իթմէլէրի
լաղըմ կէլիւթ իտի »

« Իլթէ մահա պու նօգթայի
նաղար իտի քի, պիրիւթիլ էվրօպա
տիւլէլի մուլաղաւաւալ մէնաֆիլի
չախսիւեթիլի պէր թարաֆ ի-
տիպ, միւլթէհիտէն հարէքէթ
մէնպուր օլմուլ տուր քի, պու
իթթիհաւ մէվնուտ օլտուգաւ,
էվրօպանըն ալալը սիւսպիյնէսի
ալալ թէպէտտիլ իթմէնէնէքտիր,
վէ սուհիւ ումուսի մուհաֆաղա
գըլընաւաղաւը, պու կիւն պիւ-
հիւթէ միւլթալաւալ վէ մէնաֆիլի
խուսուսիլէն սուլն ու աւալիլի
ումուսիւթէ գարըն սէրֆիւրա իթ-
մէլէ (պալ էյմէլէն) պըրլու օլմուլ
աթը քի, իլթէ պու հալ իսթիլ-
ալալ իյին տալի պիր տէրէնէնէ
գաւտար թէլիսիւթ քեաֆիկէ
աւտ օլուսապիլի »

« Զաթէն պիր միւլտտէթտէն
պէրու ութուգը շարքընէն իս-
թիլա իթմիլ օլտն մուլլիմ վէ քե-
սիֆ պուլութալ, եալալ եալալ
տաղըմաղաւ վէ աֆիլապը սուլն
ու սիւքիւն իղհարը ուլ իտանտէ
նիսալ իյլմէքտէ տիր » ֆիլվազը
հէնուլ կիրիտ օւթուգընտա պա-
ղը ութաղ թէֆէք սիւսպիւթ օլու-
լութ բարէլէրի կէօրիւնմէքտէ ի-
սէ տէ, պուլալըն տալի, ալ
գարիպ տաղըլաւաղընտա չիւքէն
իտիլմէլի տիր »

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՕՅԳԻՄԱԿԱՆ ԼՈՒՐԻՐ

Զարմանալի և ցաւալի զուգա-
դիպութեամբ մը՝ ինչպէս է. Պոլ-
սոյ Ս. Պատրիարքն, նմանապէս
Ամեն Տ. Յարութիւն Ս. Պատ-
րիարք հայրն ալ ժամանակէ մը
ի վեր կը տառապէր աչացաւէ. բայց
այժմ—գոհութիւն Աստուծոյ—
վարպետ և մասնագէտ աշխարհ-
ներու զարմանիւրը ապարդիւն չե-
ղան և ն. Բարձր Սրբազնութեան
աչքերը վերադառան նախկին պայ-
ծառութիւն. Հակառակ ի խոր
ծեբութեան՝ ալեգարդ Սրբազանը
քաջաւորով և իւր Պատրիարքա-
կան պաշտօնին վերաբերեալ ամեն
գործառնութիւնները կը կատարե-
անձամբ անձին և իբրեւ քաջար-
թուն Հայրապետ կը հօկէ բոլոր
իւր հօգեծին զաւակաց—միաբա-

նաց—բարեկեցութեան ու Սրբա-
վայրերու պահպանութեան, պաշտ
պանութեան և պայծառութեան.
Նորին Ամենապատուութիւնը սո-
վորութիւն ունէր վերջին տարիներ-
ըն՝ գարնան վերջին ամիսը Յոպ-
պէ անցնելու, բայց այս տարի
մտադիր է փոխանակ Յոպպէի
Բէթլէհէմի վանքը գնալ և ձիւլ
ժամանակ մը, օղաւորութեան
համար »

Ս. Աթոռօյս մէջ և շրջակայքը
պաշտօնեայնեբու փոփոխութիւն-
ներ տեղի կունենան սովորաբար
մայիսի սկիզբը. բայց այս տարի
միայն երկու պաշտօնեայնեք փոխ-
ուեցան, ուրիշներ վերստին հոս-
տատուեցան իրենց պաշտօնին մէջ
իսկ ոմանց ալ փոփոխութիւնը—
հաւանականաբար— յետագոյնե-
ցաւ. Տնօրէն ժողովոյ անդամ Արժ.
Տ. Անդրէաս վարդապետ Միր-
զանտն կարգուեցաւ Բէթլէհէմի
Ս. Երմիայի վանուց Տնօրէն, իսկ
խոստովանահայր Արժ. Տ. Եղիա
վարդապետ Յովհաննէսեան՝ Ս.
Յարութեան կամ Ս. Գերեզմանի
Տաճարին Տնօրէն. —Նորմէր եր-
կու Տնօրէններն ալ իրենց ստանձ-
նած պաշտօններու գիտակցու-
թիւնը ունեցող, պարտաւորանալ
և փորձառու հայրեր են, և ար-
դէն քանիցս վարած են տեսչական
և վանական գրեթէ ամեն պայ-
տօններ. Անշուշտ առաւելութիւն
մ'է իրենց համար, որ իբրեւ ա-
մենէն աւելի երիցադոյն վարդա-
պետներ կամ հնազոյն միաբաններ
ի ու ի հատուկութիւններ ունին Ս.
Տեղեաց հին ու նոր ամէն խնդր-
ներու մասին, որոցմէ ըստ ամե-
նային կարող են օգտուել իրենց
պաշտօնավարութեան միջոցին,
թող թէ մեր վանական վարչու-
թիւնն ալ միշտ պարտաւոր է իւր
ստորակարգեալ բոլոր պաշտօնեայ-
ներու գործերը դիւրացնելու եւ
թեթեւցնելու »

Ճիշդ չորս ամիս է յորմէհետէ
տեղւոյս Յոննաց Պատրիարք Տ.
Երասիմոս վախճանած է, և Յոյն
միաբանութիւնը կը կառավարուի
մի Տեղապահ Եպիսկոպոսով. —
Զաւակէն մինչեւ հիմա բնորոշակաւ
ժողովը թէպէտեւ մի քանի ան-
գամներ գումարուեցաւ Ս. Յարութե-
ան Տաճարին մէջ ընդ նախա-
գահութեամբ Գեր. Տեղապահի,
բայց չի կարողացաւ յաջորդ մը
ընտրել Տ. Երասիմոսին ՝ Կրօնի
թէ ժողովականաց մէջ տիրող կու-
սակցական ոգի, զանազան անհա-
մաձայնութիւններ և ներքին ու
արտաքին ինչ ինչ աղբեցութիւն-
ներ՝ արգելք կը լինին ընտրու-
թեան փութացման. Ամէն պարա-
գայի մէջ յուսալի է թէ մի քա-
նի շարքէն Ս. Երուսաղէմի Յու-
նաց պատրիարքական աթոռը կու-
նենայ նոր գահակալ մը լանձին
Տեղապահ Տ. Դամիանոսի, որ Բէթ-
լէհէմի Եպիսկոպոսն է, և կամ Տ.
Արսէնիոսի, որ Երուսաղէմի Պատ-
րիարքութեան փոխտնօրէն է ի
Մոսկուա »

Ինչպէս անցեալ տարիներ, նը-
մանապէս այս տարի ալ Յրանաացի
ուխտաւորաց կարաւանը՝ 450 հո-

գիւն բազկացեալ. Լաթինաց Ս.
Համբարձման տօնէն օր մը առաջ
Ս. Դաւիթ ժամանելով Համբարձ-
ման և Հոգեգալստեան տօները
կատարելէ և Ս. Երուսաղէմի մէջը
ու յուրջը պարտեղէ յետոյ՝ Պէն-
տէկոստէի տօնէն երեք օր յետոյ
մեկնեցան առաւիղէպի Դամասկոս
եաֆա—Պէյրութի ճանապարհաւ,
Յրանաացի ուխտաւորը Դամասկո-
սի հնաւթիւններն և պատմական
վայրերն ալ շրջապալելէ յետոյ,
իրենց մասնաւոր շոգենաւով եւ
Մալթայի ճանապարհաւ պիտի վե-
րադառնան ու զղակի Մարտիրոս »

Վաղուց մտադրութիւն կար
Մեռեալ ժողով վրայ շոգենաւ բա-
նեցնելու. Յորդանանու եղերքը
Ս. Դարապետի վանուց Յոյն միա-
բանութիւնը անհամբեր ալս մտա-
դրութեան գործադրութեան Անգ-
ղիոյ մէջ պատրաստել տուաւ Մոն-
չոգենաւ մը բոլոր կողմերը և փո-
խադրելով նուիրական գետի (Յոր-
դանան) եղերքը, կազմակերպեց և
իջեցուց ի ծով. Այժմ փոքրիկ
« Մոնչոգ » ծածանելով իւր խալ-
ընդ՝ կը պատահի մեռեալ ժողով
և Յորդանան գետի ջուրերը՝ ա-
մենամեծ դիւրութիւն պատճա-
ռելով ուխտաւորաց և զուարճու-
թիւնի Յոյն կրօնաւորաց »

10 յունիս 1897 ՌՈՒՐԷՆ
Ս. Երուսաղէմ

Պուրաւան կէլմէք իւղըն պուլուս-
տուղու զազէթալարտա օգուսմաղ-
աւ օլտն Սիլվա առաջնորդու Գեր.
Պետրոս Սրբազան, պու հաֆթա
կէլմիլ, վէ Ամեն Սրբազան Պատ-
րիարք հաղըթիլէրիլէ կէօրիւլ-
միւլ տիր »

Միւլաթիլէ Սրբազան, միւլա-
ֆիլէթէն, Գալաթիա Գեր. Այ-
վազեան Յովհէֆի Մ. Վարդապե-
տին իգալմէթիւհալընտա պուլուս-
մաղտա իմիլ »

Գրեթէք Առաջնորդու Գեր. Մալ-
սէս Մ. Վարդապետ կիւրիւք-
եան, պերալի մէտալիլ վէ թէպ-
ալիլ ապ ու հալալ պուրաւաւ պիր
գալ հաֆթա գալաղաւաւ սօնրա,
սէմթի մէմուրիլէթիլէն ալալմէթ
իթմիլ տիր »

ՃԵՎԱՊ

Աղիդիմ Օրբուն էֆէնտի »

Պիր գալ հաֆթատան պէրու զու
հուրա կէլէն պիր չօգ սիւլալլէրի-
նիկ միւլաւընտա էն զիւտաւէ միւ-
թէնա վէ շայտանը տիգալթ օլանը,
սիգիւնտէ իւրա իթտիկիլիկ կիպի,
ֆիլ վաղը ոլ սօն, եանի գիգիմ
անարլիսթիլիլն թութուլ օլտուգ-
լարը թարիգէ աղըլ իրտիւթէք
տիր. սալթ սիկ տէկիլ, պիլ վէ
բէք չօգլար տալի չիմտիկէ գա-
տար բէք չօգ արալիւնիւպ զիհին
եօրմուլ իսէքտէ, թիմարխանէլէր
խալթալարընտա պիլիլ պու մէթէ-
պէ աղըլաղըլըն էսէր ու էմսա-
լիլի կէօրէմէտիկիլիլիլէն, աղըլ
պէթէքաւ, չօգ տէֆա սէօլլէտի-
կիլիլ իւղըն, պիր նէվի իլլէթի
սարիա վէ սըրֆ ճիլնէթ օլմա-
սընա գարալ վերմիլիկ տիր »

